

Programma van Toetsing en Afsluiting Tweede Fase

**HAVO 4
Schooljaar 2026-2027**

Vastgesteld door de MR op 1-10-2026

**(t)vwo - havo - vmbo-tl
Albert Plesmanstraat 4 2871 HJ Schoonhoven 0182-385288**

Voorwoord

In dit boekje vindt u het programma van toetsing en afsluiting van de tweede fase van de HAVO*. Hierin staat een overzicht van alle toetsen, PO's etc. per vak voor het gehele schooljaar. Het examenreglement (apart boekje) bevat alle informatie en regels omtrent de inrichting van de tweede fase op het gebied van toetsing (schoolexamens, herkansingen) en centrale examens, met daarnaast de regelgeving in situaties van ziekte, te laat inleveren van werk etc.

Leerlingen kunnen met vragen altijd terecht bij hun mentor, de coördinator leerlingbegeleiding of de afdelingsleider.

In dit boekje staat een aantal afkortingen waarmee de leerlingen al snel vertrouwd zullen raken. Hieronder een lijstje met de belangrijkste afkortingen die in de tweede fase worden gebruikt.

Iedereen een succesvol jaar toegewenst.

Met vriendelijke groet,

drs. W.M. van der Neut (Pim)

Afdelingsleider HAVO-(T)VWO 4-5-6

Begrippen

PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting
CE	Centraal Examen
SE	Schoolexamen
SLU	Studielasturen
CKV	Culturele en Kunstzinnige Vorming
LO	Lichamelijke Oefening
CM	Cultuur en Maatschappij
EM	Economie en Maatschappij
NG	Natuur en Gezondheid
NT	Natuur en Techniek
PO	Praktische Opdracht
PWS	Profielwerkstuk
HD	Handelingsdeel
VT	vorderingentoets

* een uitgebreide, volledig uitgewerkte versie van het PTA staat op de ELO

Inhoudsopgave

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING	5
Bijlage 1 - Toegestane hulpmiddelen bij toetsen	11
Bijlage 2 - Regeling praktische opdrachten	12
Bijlagen per vak	16

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

Leerjaar 4
Afdeling HAVO
Schooljaar 2026-2027

Artikel 1

Algemeen

1. Dit programma van toetsing en afsluiting vormt een onverbrekelijk geheel met het examenreglement. In dit programma van toetsing en afsluiting zijn aanvullende regelingen met betrekking tot het schoolexamen en de vakspecifieke regels vermeld.
2. Het schoolexamen vindt plaats onder de bepalingen dienaangaande in het examenreglement.
3. Het schoolexamen voor de HAVO bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
4. Het bevoegd gezag legt jaarlijks voor de zomervakantie een examenreglement ter instemming voor aan de medezeggenschapsraad.
5. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een examenreglement en een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast. Het PTA heeft in elk geval betrekking op het desbetreffende schooljaar.
6. Het examenreglement en het PTA worden door de rector vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan iedere kandidaat.

Artikel 2

Het schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit:
 - a. toetsen met gesloten en/of open vragen
 - b. praktische opdrachten
 - c. het profielwerkstuk
 - d. handelingsdelen
 - e. een schoolexamen rekenen voor leerlingen die geen wiskunde in hun pakket hebben
2. In het programma van toetsing en afsluiting wordt per vak en per schoolsoort tenminste aangegeven welke onderdelen in welke periode worden getoetst en wat de weging is van de betreffende toets of praktische opdracht. Teneinde de leerlingen een volledig beeld te geven van het toetsingsprogramma in het algemeen, zijn in het PTA ook de vorderingentoetsen, die geen deel uitmaken van het examen, opgenomen.
In 4 HAVO wordt het programma van het betreffende leerjaar gepubliceerd, alsmede een voorlopige versie van het programma van het daaropvolgende leerjaar.
Voor de praktische opdrachten per vak staan de eisen in de uitgebreide versie van het PTA; deze is te vinden op de ELO.
Voor het profielwerkstuk staat de volledige informatie over de eisen en beoordeling in een apart document op de ELO.
3. Het moment van aanvang van het schoolexamen is per vak verschillend. In het PTA is terug te vinden wanneer een vak start met onderdelen van het schoolexamen.
4. Voor een vak waarin geen centraal examen wordt afgelegd bepaalt het bevoegd gezag het tijdstip waarop het schoolexamen wordt afgesloten.
5. Voor het afnemen van de toetsen van het schoolexamen en van de vorderingentoetsen worden toetsweken georganiseerd. De overige onderdelen van het schoolexamen worden buiten de toetsweken afgenomen.
6. Minstens een week voor aanvang van het centraal examen deelt de rector aan de kandidaten schriftelijk mede welke eindcijfers zij hebben behaald voor het schoolexamen. Ook wordt de beoordeling van de handelingsdelen en het resultaat van de rekentoets indien van toepassing medegedeeld.
7. De verantwoordelijkheid voor de vaststelling van opgaven, beoordelingsmodellen en cijfers voor het schoolexamen ligt bij de examinatoren.

Artikel 3

Tijdvakken

1. Het schoolexamen voor de leerlingen uit 4 HAVO in leerjaar 2026-2027 wordt afgesloten in 2028.
2. Er zijn 4 toetsweken.
Voor het schooljaar 2026-2027 zijn de volgende toetsweken en herkansingsmomenten vastgesteld:

T1	04-11-2026 t/m 10-11-2026	
T2	18-01-2027 t/m 22-01-2027	herkansing 10-02-2027
T3	19-03-2027 t/m 25-03-2027	herkansing 12-04-2027
T4	24-06-2027 t/m 30-06-2027	herkansing 08-07-2027

In T1 worden voornamelijk vorderingentoetsen afgenomen. In T2, T3 en T4 worden voornamelijk schoolexamens, maar ook vorderingentoetsen afgenomen. Zie hiervoor de bijlagen per vak.

Voor de herkansingen na T2 kan een leerling één vak kiezen uit:

- de SE-toetsen van T2
- de toets Maatschappijleer van T1

Voor de herkansingen na T3 en T4 kan een leerling één vak kiezen uit de SE-toetsen uit T3, respectievelijk T4.

De moderne vreemde talen kennen in HAVO 4 alleen vorderingentoetsen. De toetsen van deze vakken kunnen in alle toetsweken worden afgenomen.

Afhankelijk van het aantal toetsen kunnen genoemde periodes worden verlengd of ingekort.

3. Toetsing in de vorm van handelingsdelen, praktische opdrachten en het profielwerkstuk geschiedt voornamelijk buiten de toetsweken om en vindt gespreid plaats. Zie hiervoor ook de bijlagen per vak.

Artikel 4

Cijferbepaling schoolexamen

1. De examinerator drukt zijn eindoordeel over kennis, inzicht en vaardigheid van een kandidaat uit in een cijfer voor het schoolexamen. Daartoe gebruikt hij een schaal van cijfers lopende van 1 t/m 10 met de daartussen liggende cijfers met één decimaal. In deze schaal van cijfers komt aan de gehele cijfers van 1 t/m 10 de volgende betekenis toe:

1	= zeer slecht	6	= voldoende
2	= slecht	7	= ruim voldoende
3	= zeer onvoldoende	8	= goed
4	= onvoldoende	9	= zeer goed
5	= bijna voldoende	10	= uitmuntend
2. Handelingsdelen: in afwijking van het eerste lid wordt het vak Lichamelijke Opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel beoordeeld met “onvoldoende”, “voldoende”, of “goed”. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling; indien de leerling de desbetreffende deelvakken genoegzaam heeft afgesloten, krijgt hij de beoordeling “voldoende” of “goed”.

Voor dit vak worden voorafgaand aan deze eindbeoordeling de resultaten van de diverse onderdelen uitgedrukt in een cijfer. Het voldoende afsluiten van het vak LO is een voorwaarde voor het behalen van een diploma.
3. De weging van de diverse onderdelen per vak wordt vermeld in de vakspecifieke informatie die in dit PTA is opgenomen.
4. De (afgeronde) eindcijfers van het vak maatschappijleer, het profielwerkstuk en ckv worden samengevoegd in één combinatiecijfer. Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van deze onderdelen en telt als afzonderlijk cijfer mee in de slaag-zakregeling.
5. Het eindcijfer voor het schoolexamen per vak is het gewogen gemiddelde van de cijfers die een leerling voor het schoolexamen behaald heeft.

Indien het een schoolexamen van een vak betreft waar een centraal examen op volgt en het gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt het cijfer, indien de tweede decimaal 4 of lager is, naar beneden afgerond op één decimaal (6,44 wordt 6,4). Indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is, wordt het cijfer naar boven afgerond op één decimaal (6,45 wordt 6,5). Indien het een schoolexamen van een vak betreft waar geen centraal examen op volgt, wordt op dezelfde wijze afgerond op één decimaal, waarna wordt afgerond naar een geheel getal (6,44 wordt 6,4 wordt 6 ; echter: 6,45 wordt 6,5 wordt 7).

Dit laatste geldt niet voor het combinatiecijfer. Indien het rekenkundig gemiddelde van de samenstellende onderdelen van het

combinatiecijfer niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is naar beneden afgekapt (6,45 wordt in dit geval 6,4 wordt 6).

6. Indien een kandidaat voor een onderdeel/vak door twee docenten wordt beoordeeld, bepalen deze examinatoren in onderling overleg het cijfer. Kunnen zij niet tot overeenstemming komen, dan beslist de examencommissie
7. De examinerator stelt de kandidaat binnen een door de schoolleiding vastgestelde termijn, aangegeven in het jaarrooster, in kennis van het resultaat van de beoordeling. Indien de docent hieraan niet kan voldoen, overlegt hij met de afdelingsleider. Deze handelt naar bevind van zaken.
Voor praktische opdrachten geldt dat de beoordeling zo spoedig mogelijk aan de kandidaat wordt medegedeeld
8. Een kandidaat en/of zijn ouders/verzorgers kan/kunnen tot uiterlijk 5 dagen na het vernemen van de beoordeling hiertegen schriftelijk in beroep gaan bij de examencommissie. Zie ook het Examenreglement.
9. Na elke toetsperiode wordt een overzicht gegeven van de behaalde resultaten in de vorm van een rapport.
10. Vóór aanvang van het centraal examen wordt de kandidaat schriftelijk in kennis gesteld van het geheel van beoordelingen voor het schoolexamen.
11. Indien een leerling gezakt is of doubleert, komen cijfers behaald voor onderdelen van het schoolexamen te vervallen, met uitzondering van de voldoende eindcijfers van vakken die met een schoolexamen worden afgesloten. De kandidaat kan deze cijfers laten staan en overlegt met de mentor over de invulling van de vrijgekomen studielasturen.
Ook het profielwerkstuk behoeft in dit geval niet te worden overgedaan. Leerlingen mogen ervoor kiezen hun profielwerkstuk opnieuw te doen, maar dit moet dan met een geheel nieuw onderwerp (verbetering van het eerdere profielwerkstuk is niet toegestaan) en er moet plaats zijn bij het vak naar keuze. Leerlingen die een onvoldoende staan voor hun combinatiecijfer én voor hun profielwerkstuk, **moeten** het profielwerkstuk opnieuw doen.
12. Na iedere schoolexamenperiode is er gelegenheid tot inzage van het gemaakte schoolexamen in de les, of op hiervoor afgesproken tijdstippen, maximaal een week na het bekendmaken van de resultaten. Als van deze mogelijkheid geen gebruik wordt gemaakt dan vervalt de mogelijkheid tot inzage op een later moment. Indien een minderjarige kandidaat het gemaakte werk wil inzien in aanwezigheid van zijn ouder(s) of wettelijke vertegenwoordiger, dan kan dat. De inzage vindt plaats in aanwezigheid van de examinerator en eventueel een lid van de examencommissie. In geen geval mogen de uitwerkingen worden gekopieerd, gefotografeerd of meegenomen worden. Als een kandidaat na inzage van mening is dat een objectief constateerbare fout is gemaakt, dan kan de examenkandidaat dit binnen twee werkdagen melden bij de examencommissie. Zie voor de precieze procedure artikel 16 en 17 van het Examenreglement.
13. Voor leerlingen die versneld examen doen wordt een apart PTA opgesteld.
14. Voor leerlingen die tijdens de examenperiode overstappen naar een andere afdeling wordt een apart PTA opgesteld, zodat zij alsnog kunnen voldoen aan de exameneisen die behoren bij de schoolsoort waarnaar de kandidaat overstapt.

De afdelingsleider bovenbouw havo/(t)vwo,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Pim van der Neut', written over a faint rectangular box.

Drs. W.M. (Pim) van der Neut
afdelingsleider bovenbouw

E-mail vdn@schoonhovenscollege.nl

Bijlage 1 - Toegestane hulpmiddelen bij toetsen

Frans :

- schrijfvaardigheidstoets: a) woordenboek nl-fa
b) tekstboek (grammatica, briefconventies)
- leesvaardigheidstoets: - woordenboek fa-nl
- leesdossiertoets: - woordenboek fa-nl

Duits

- schrijfvaardigheidstoets: a) woordenboek nl-du
- leesvaardigheidstoets: - woordenboek du-nl
- literatuur: - woordenboek du-nl

Engels

- schrijfvaardigheidstoets: a) woordenboek en-nl, nl-en
b) grammaticaoverzicht
- leesvaardigheidstoets: - woordenboek en-nl

Scheikunde

- rekenmachine
- Binas-infoboek (7^e druk)

Natuurkunde

- rekenmachine
- Binas-infoboek (7^e druk)

Wiskunde

-grafische rekenmachine

NB: Bij de vakken waar een grafische rekenmachine is toegestaan, is **ALLEEN** een grafische rekenmachine toegestaan. Het is een kandidaat bij die vakken tijdens toetsen niet toegestaan de beschikking te hebben over een gewone rekenmachine.

Aardrijkskunde

- atlas

- rekenmachine

Bedrijfseconomie

- rekenmachine

Economie

- rekenmachine

Bijlage 2 - Regeling praktische opdrachten

- 1) Schriftelijke praktische opdrachten dienen zowel op papier als digitaal te worden ingeleverd.
- 2) Voor de afronding van een PO wordt een deadline gesteld.
- 3) De docent houdt voortgangscntrole(s) op een eerder tijdstip.
- 4) De PO wordt door de docent volgens vaststaande beoordelingscriteria beoordeeld. (zie algemeen beoordelingsformulier).
- 5) Overschrijden van de deadline:
Indien een leerling het schriftelijk verslag van een praktische opdracht op de inleverdatum niet persoonlijk overhandigt aan de betreffende docent dan wel aan een door de docent aangewezen persoon, alsmede digitaal inlevert bij de docent, wordt op onderdeel D van de beoordelingscriteria (onderzoeksvaardigheden / planning) 10 punten in mindering gebracht. De docent brengt de leerling op de hoogte van de ontstane situatie.
 - a) Indien een leerling binnen één week na genoemd tijdstip nog steeds geen verslag heeft ingeleverd, worden punten in mindering gebracht bij de beoordeling van de praktische opdracht

- b) Als de uitvoering van een praktische opdracht een mondelinge presentatie of voordracht betreft, wordt bij overschrijden van de deadline een 1 toegekend. In geval van vooraf door de ouders gemelde ziekte op de dag van de presentatie krijgt de leerling de mogelijkheid tot inhalen. Indien de presentatie door twee of meer leerlingen gehouden wordt en één van de leerlingen ziek gemeld is, verschuift de datum voor alle betrokkenen. Alleen de zieke leerling verbruikt in dit geval een herkansingsmogelijkheid. Bij mondelinge toetsen geldt dat het rooster van de docent leidend is. Leerlingen moeten op het hier afgesproken tijdstip aanwezig zijn voor het mondeling. Indien een leerling niet op dit tijdstip aanwezig is, kan een 1 worden gegeven door de docent.
 - c) In bijzondere gevallen (dit ter beoordeling van de afdelingsleider) beslist de afdelingsleider.
- 6) Praktische opdrachten zijn niet herkansbaar.
 - 7) Bij onverwachte afwezigheid (bijv. ziekte) van de docent wordt de deadline in principe verschoven naar de eerstvolgende les dat de docent weer aanwezig is.

Beoordeling praktische opdrachten

Voor de beoordeling van de PO wordt gebruik gemaakt van vaststaande beoordelingscriteria.

Op het beoordelingsformulier wordt onderscheid gemaakt tussen *inhoud*, *proces* en *vorm*. Elk van deze drie aspecten wordt in meerdere beoordelingscriteria onderverdeeld. Per opdracht kunnen verfijningen worden toegepast (uitbreiding, beperking).

Aan elk criterium (bijv. vakinhoud, informatievaardigheden etc.) wordt een maximum score toegekend. Deze deelscores kunnen naar gelang de aard van de opdracht verschillen, maar worden altijd vooraf aan de leerling bekend gemaakt. De maximum totaalscore is 100, de startscore 10.

Het door de leerling doorlopen proces wordt, voor zover relevant, door de leerling zelf gedocumenteerd (onderwerpkeuze, vraagstelling, verrichte werkzaamheden, geraadpleegde hulpbronnen e.d.). Dit wordt in de beoordeling betrokken.

Voor schriftelijke en mondelinge PO worden dezelfde criteria gebruikt, afgezien van het *vormaspect*. Voor de beoordelingscriteria: zie hierna.

BEOORDELINGSCRITERIA (mondelinge PO)			MAXIMALE SCORE	DEELSCORE	BEHAALDE SCORE
		startscore	10		10
	INHOUD				
A: VAKINHOUD					
1) Vakkennis juist toegepast					
2)					
B:					
INFORMATIEVAARDIGHEDEN					
1) verzamelen / kwaliteit van informatie					
2) ordenen / selecteren van informatie					
3)					
C:					
ONDERZOEKSVAAARDIGHEDEN					
1) probleemstelling / hypothese					
2) deelvragen					
3) beantwoorden deelvragen					
4) conclusies / standpunten					
5)					
	PROCES				
D:					
ONDERZOEKSVAAARDIGHEDEN					
1) planning gemaakt					
2) gewerkt volgens planning/ evaluatie planning					
3) (logboek bijhouden)					
4) (samenwerking)					
5) eigen sturing					
6)					
	VORM				
E: MONDELING					
1) inleiding					
2) ondersteunend materiaal					
3) opbouw betoog					
4) beantwoording vragen					
5) bronnenverwijzing					
6) conclusie					
7) presentatie					
8) taalgebruik					
9) originaliteit					
10)					
		totaalscore			

BE OORDELING SCRITERIA (schriftelijke PO)			MAXIMALE SCORE	DEELSCORE	BEHAALDE SCORE
		startscore	10		10
	INHOUD				
A: VAKINHOUD					
1) Vakkennis juist toegepast					
2)					
B: INFORMATIEVAARDIGHEDEN					
1) verzamelen / kwaliteit van informatie					
2) ordenen / selecteren van informatie					
3)					
C: ONDERZOEKSV AARDIGHE DEN					
1) probleemstelling / hypothese					
2) deelvragen					
3) beantwoorden deelvragen					
4) conclusies / standpunten					
5)					
	PROCES				
D: ONDERZOEKSV AARDIGHE DEN					
1) planning gemaakt					
2) gewerkt volgens planning/ evaluatie planning					
3) (logboek bijhouden)					
4) (samenwerking)					
5) eigen sturing					
6)					
	VORM				
E: SCHRIFTE LIJK					
1) titelpagina					
2) inhoudsopgave / bladnummering					
3) ondersteunende illustraties					
4) inleiding					
5) betoog					
6) conclusie					
7) verzorging / layout					
8) taalgebruik					
9) originaliteit					
10)					
		totaalscore			

Bijlagen per vak

Toelichting kolommen per vak

SLU in ...:	Het aantal studielasturen per periode en per leerjaar
Vorbereiding:	g = geen n = normaal v = veel
Toetsduur:	de duur van de toets is in minuten aangegeven
Gewicht jaarcijfer:	Het gewicht van de toets m.b.t. het overgangscijfer
Gewicht SE:	Het gewicht van de toets m.b.t. het schoolexamencijfer
Soort toets:	s = schriftelijk m = mondeling c = computer po = praktische opdracht hd = handelingsdeel

Toetsweken schooljaar 2026-2027

- T-week1: wo 04-11-2026 t/m di 10-11-2026
- T-week2: ma 18-01-2027 t/m vr 22-01-2027
- T-week3: vr 19-03-2027 t/m do 25-03-2027
- T-week4: do 24-06-2027 t/m wo 30-06-2027

Uitleg toetscode:

- Leerjaar
- Vorderingstoets (VT) of Schoolexamen (SE)
- Periode

Voorbeeld 4SE1: 4e leerjaar - schoolexamen - 1e periode

Voorbeeld 5VT2: 5e leerjaar - vorderingstoets - 2e periode

Uitleg toetstype:

- V - Vorderingstoets
- S - Schoolexamen
- g - geen voorbereiding
- n - normale voorbereiding
- v - veel voorbereiding
- w - weinig voorbereiding

Voorbeeld V/n: Vorderingstoets/normale voorbereiding

Voorbeeld S/v: Schoolexamen/veel voorbereiding

Uitleg toetsvorm:

- M - mondeling
- S - schriftelijk
- C - computer
- PO - praktische opdracht
- HD - handelingsdeel

VT-toetsen en Praktische Opdrachten zijn niet herkansbaar

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Arm en Rijk H1 en H2										
Arm en Rijk H1 en H2	4VT1	1	Nee	Cijfer	50	Periode 1	V/n	S	25	B1-B2
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: Arm en Rijk H1, H2, H3 en H4										
Arm en Rijk H1, H2, H3 en H4	4SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/n	S	35	B1-B2-C1-C3
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3: Wonen in Nederland H3 en H4										
Wonen in Nederland H3 en H4 Start PO Eigen omgeving	4VT3	1	Nee	Cijfer	50	Periode 3	V/n	S	30	A1-A2-E2-F
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4: Overleven in Europa H1, H2 en H3										
Overleven in Europa H1, H2 en H3	4SE4	2	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/n	S	30	B1-B3-C1
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T5: PO Eigen Omgeving										
Praktische Opdracht: Eigen Omgeving	4SE4	1	Nee	Cijfer		Periode 4	PO/n	S	10	A1-A2-E2
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T6: Wonen in Nederland										
Wonen in Nederland	5SE1	2	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/n	S	50	E2-F
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T7: Systeem Aarde										
Systeem Aarde	5SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/n	S	50	C3
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T8: Brazilië en Arm en Rijk H3 en H4										
Brazilië	5SE3	2	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/n	S	55	B3-D1-D2
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek										
Herhaling 4 HAVO Examentraining		0	Nee	Cijfer		Periode 4			35	

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T5
 Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
 Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
 De Geo

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:
 • Rekenmachine

Domeinen:
 Domein A Vaardigheden
 Domein B Wereld
 Domein C Aarde
 Domein D Ontwikkelingsland
 Domein E Leefomgeving
 Domein F Oriëntatie op studie en beroep

Studielastruren:
 130 SLU HAVO 4
 190 SLU HAVO 5
 320 SLU HAVO 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Financiële Zelfredzaamheid (deel module)										
Financiële Zelfredzaamheid	4VT1	1	Nee	Cijfer	50	Periode 1	V/n	S	25	A1-A2-A3-B1
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: Financiële Zelfredzaamheid (gehele module)										
Financiële Zelfredzaamheid	4SE2	1	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/v	S	30	A1-A2-A3-B1
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3: Bedrijf starten (deel module)										
Bedrijf starten	4VT3	1	Nee	Cijfer	100	Periode 3	V/n	S	25	A1-A2-A3-A4-B2-B3-F1
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4: Bedrijf starten (gehele module) en Personeelsbeleid en interne organisatie (deel modul										
Bedrijf starten Personeelsbeleid en interne organisatie	4SE4	2	Ja	Cijfer	100	Periode 4	S/v	S	45	A1-A2-A3-A4-B2-B3-B4-C1-C2-F1
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T5: PO Onderneem het zelf										
Praktische Opdracht: Onderneem het zelf	4SE4	1	Nee	Cijfer		Periode 4	PO/n	S	15	A1-A2-A3-A4-A5-B2-H
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T6: Financiering en Verslaggeving (deel module) en Personeelsbeleid en interne organisatie										
Financiering en Verslaggeving Personeelsbeleid en interne organisatie	5SE1	2	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/v	S	48	A1-A2-A3-B3-B4-C1-C2-D2-F2-G
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T7: Financiering en Verslaggeving (gehele module) en Marktverovering										
Financiering en Verslaggeving Marktverovering	5SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/v	S	48	A1-A2-A3-B2-B3-B4-D2-E1-E2-F2-G
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T8: PO Marktverovering										
Praktische Opdracht: Marktverovering	5SE2	1	Nee	Cijfer		Buiten TW	PO/n	S	15	A1-A2-A3-A4-A5-B2-E1-E2
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T9: Het Resultaat en Investeren en Financiële Zelfredzaamheid en Financiering en Verslaggev										
Het Resultaat en Investeren Financiële Zelfredzaamheid Financiering en Verslaggeving	5SE3	3	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/v	S	48	A1-A2-A3-B1-D1-F1-F2-G
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek										
Examentraining					Werkinfo	Periode 4			21	

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T5
 Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
 Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
 LWEO Bedrijfseconomie (lesbrieven)

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:
 • Rekenmachine (niet grafisch)

Domeinen:
 Domein A Vaardigheden
 Domein B Van persoon naar rechtspersoon
 Domein C Interne organisatie en personeelsbeleid
 Domein D Investeren en financieren
 Domein E Marketing
 Domein F Financieel beleid
 Domein G Verslaggeving
 Domein H Keuze-onderwerpen

Studielasturen:
 140 SLU HAVO 4
 180 SLU HAVO 5
 320 SLU HAVO 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Deel 4 - Thema 1 en 2										
Biologie voor jou Deel 4 Thema 1 en 2	4VT1	1	Nee	Cijfer	50	Periode 1	V/n	S	48	A1/A16-M2-O1-O2-M3-O6-O8-M5-M6-O9
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: Deel 4 - Thema 3 en 4										
Biologie voor jou Deel 4 Thema 3 en 4	4SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/n	S	48	A1/A16-M2/M8-O1-O2-O6-O8-O9-P4
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3: Deel 4 - Thema 5 en 6										
Biologie voor jou Deel 4 Thema 5 en 6	4SE3	2	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/n	S	48	A1/A16-M2-O2-O4-O5
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4: Deel 4 - Thema 7										
Biologie voor jou Deel 4 Thema 7	4VT4	1	Nee	Cijfer	50	Periode 4	V/n	S	21	A1/A16-O1-O4-O5-O7-P1-P2-P3-P5
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T5: PO 1 - Mapje										
Praktische Opdracht 1 Verslagen en tekeningen van gedurende het jaar uitgevoerde practica. • T1.8 - Osmose • T5.5 - Beweegtest • T3 - Erfelijkheidsonderzoek • T6 - Leerwerkopdracht • T6 - PO Gedrag • T7 - Veldwerk Ecologie	4SE4	1	Nee	Cijfer		Periode 4	PO/w	S	50	A1/A16
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T6: Deel 4 - Thema 1 t/m 3 + Deel 5 - Thema 8 en 9										
Biologie voor jou Deel 5 Thema 8 en 9	5SE1	2	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/v	S	40	M1-M2-M4-M5-M6-M7-O1-O8-O9-P4 A1/A16
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T7: Deel 4 - Thema 4 en 5 + Deel 5 - Thema 10 en 11										
Biologie voor jou Deel 5 Thema 10 en 11	5SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/v	S	40	M2-O1 A1/A16
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T8: PO 2 - mapje										
Praktische Opdracht 2 Verslagen en tekeningen van gedurende het jaar uitgevoerde practica. • T8.16 - Fotosynthese • T11.17 - Amylase • T12 - Hart snijden • T11/12/13 - PO Hoe gezond ben ik?	5SE2	1	Nee	Cijfer		Periode 2	PO/w	S	50	A1/A16
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T9: Deel 5 - Thema 12, 13 en 14										
Biologie voor jou Deel 5 Thema 12, 13 en 14	5SE3	2	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/v	S	30	O1-O2-O3-O4 A1/A16
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek (theorie)										

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
5 HAVO SE-cijfer periode 4	Geen toetsweek (theorie)									
Examentraining					Werkinfo	Periode 4			25	

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T5
Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
Biologie voor jou

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:
• Binas 7e editie

Domeinen:
Domein A Vaardigheden
Domein M Molecuul- en celniveau
Domein O Orgaan- en organismeniveau
Domein P Populatie- en ecosysteemniveau

Studielasturen:
215 SLU HAVO 4
185 SLU HAVO 5
400 SLU HAVO 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T8: PO Portfolio										
PO Zelfstudie	4SE4	1	Nee	Cijfer		Buiten TW	PO/n	S	20	AD

- Landart
- Werk uit de modules/projecten
- Zco's
- Onderzoek
- Autobio
- Reflecties

CKV wordt in HAVO 4 afgerond.

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T8

Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen

Ter berekening van het eindcijfer voor het examen wordt dit cijfer samen met de cijfers van PWS, ML en PGPT/PGPM opgenomen in een combinatiecijfer (beide weging 1)

Methode:

SC = methode van het Schoonhovens College

Domeinen:

Domein A: Verkennen

Domein B: Verbreden

Domein C: Verdiepen

Domein D: Verbinden

Studielasturen:

120 SLU HAVO 4

000 SLU HAVO 5

120 SLU HAVO 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Luistertoets I										
Kijk/Luistertoets	4VT1	1	Nee	Cijfer	70	Periode 1	V/g	S	54 (T1-T2)	B
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T2: Praxisaufgabe en Video I										
Video: Beziehungen Neue Kontakte Kapitel 1 en 2	4VT1	1	Nee	Cijfer	7	Buiten TW	PO/n	PO	54 (T1-T2)	C1-C2
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T3: Leestoets										
Leestoets Text: Tschick	4VT2	2	Nee	Cijfer	100	Periode 2	V/g	S	54	A
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T4: Grammatica-idioomtoets										
Grammatica + idioom Neue Kontakte Kapitel 1,2,3	4VT3	1	Nee	Cijfer	50	Periode 3	V/n	S	54 (T4-T5)	D1
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T5: Brief I										
Neue Kontakte Kapitel 1-4 + Schreib teil	4VT3	1	Nee	Cijfer	50	Periode 3	V/n	S	54 (T4-T5)	D1-D2-F
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T6: Sprechen argumentieren										
Spreken argumentieren Discussie over een onderwerp	4VT4	1	Nee	Cijfer	10	Periode 4	V/n	M	54	C1-C2
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T7: Brief II										
Neue Kontakte Schreib teil Methode	5SE1	1	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/n	S	46 (T8-T9)	D1-D2-F
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T8: Literatur mündlich										
2 boeken	5SE1	1	Ja	Cijfer	15	Periode 1	S/n	M	46 (T8-T9)	C1-C2-E1-E3
5 HAVO SE-cijfer periode 2 Geen toetsweek										
Werkinfo										
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T9: Luistertoets II										
Luistertoets Schooljaar 2027-2028 Luistertoets: datum nog niet bekend	5SE3	1	Ja	Cijfer	70	Buiten TW	S/g	S	46 (T10)	B
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T10: Präsentation Deutschlandthema										
Präsentation Deutschland thema	5SE3	1	Ja	Cijfer	15	Periode 3	S/g	M	46 (T11)	C1-C2
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek										
Examenvoorbereiding						Werkinfo	Periode 4		46	

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T6
 Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
 Eindcijfer = (SE + CE)/2

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:

- schrijfvaardigheid: woordenboek NL>DU
- leesvaardigheid: woordenboek DU>NL
- luistervaardigheid: geen hulpmiddelen
- spreekvaardigheid: geen hulpmiddelen
- leesdossier: 3 leesboeken
- literatuur: geen hulpmiddelen

Domeinen:

- Domein A Leesvaardigheid
- Domein B Kijk-en luistervaardigheid
- Domein C Gespreksvaardigheid
- Domein D Schrijfvaardigheid
- Domein E Literatuur
- Domein F Oriëntatie op studie en beroep

Studielasturen:

- 216 SLU HAVO 4
- 184 SLU HAVO 5
- 400 SLU HAVO 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Ruilen H1 t/m H2; Jong & Oud H1 t/m H3										
Lesbrief Ruilen: H1 t/m H2 Lesbrief Jong & Oud: H1 t/m H3 Rekenomie: procenten/indexcijfers	4VT1	1	Nee	Cijfer	50	Periode 1	V/n	S	41	A-B-H
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: Jong & Oud H1 t/m H7; Vragers en Aanbieders H2										
Lesbrief Jong & Oud: H1 t/m H7 Lesbrief Vragers en Aanbieders: H2 Rekenomie: indexcijfers	4SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/v	S	41	A1-A2-A3-A4-A5-E-F-J-K
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3: Vragers en Aanbieders H1, H3 en H4										
Lesbrief Vragers en Aanbieders: H1, H3 en H4	4VT3	1	Nee	Cijfer	50	Periode 3	V/n	S	41	D-E-F-G
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4: Vragers en Aanbieders H1, H3 t/m H5; Markt en Overheid H1 t/m H4										
Lesbrief Vragers en Aanbieders: H1, H3 t/m H5 Lesbrief Markt en Overheid: H1 t/m H4	4SE4	2	Ja	Cijfer	100	Periode 4	S/v	S	71	A1-A2-A3-A4-D-F-G
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T5: PO (verzamelopdracht)										
Verzamelopdracht(en) 1 of 2 verspreid over het jaar	4SE4	1	Nee	Cijfer		Periode 1-4	PO/n	S	12	A
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T6: Markt en Overheid; Vragers en Aanbieders; Verdienen en Uitgeven H1 en H2										
Lesbrief Markt en Overheid: H1 t/m H6 Lesbrief Vragers en Aanbieders: H1 t/m H5 Lesbrief Verdienen en Uitgeven: H1 en H2	5SE1	2	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/v	S	50	A1-A2-A3-A4-D-F-I
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T7: Verdienen en Uitgeven H1 t/m H4; Europa H1										
Lesbrief Verdienen en Uitgeven: H1 t/m H4 Lesbrief Europa: H1	5SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/v	S	50	A1-A2-A3-A4-H-I
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T8: Europa H1 t/m H3; Jong & Oud; Markt en Overheid; Verdienen en Uitgeven										
Alle hoofdstukken van onderstaande lesbrieven: Lesbrief Jong & Oud Lesbrief Markt en Overheid Lesbrief Verdienen en Uitgeven Lesbrief Europa	5SE3	3	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/v	S	50	A1-A2-A3-A4-B-C-D-E-F-G-H-I
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek										
Examentraining				Werkinfo		Periode 4			44	

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T5
Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
LWEO

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:
• Rekenmachine (niet grafisch)

Domeinen:
Domein A Vaardigheden
Domein B Concept Schaarste
Domein C Concept Ruil
Domein D Concept Markt
Domein E Concept Ruilen over de tijd
Domein F Concept Samenwerken en onderhandelen
Domein G Concept Risico en informatie
Domein H Concept Welvaart en groei
Domein I Concept Goede tijden, slechte tijden
Domein J Onderzoek en experiment
Domein K Keuzeonderwerpen

Studielasturen:
206 SLU HAVO 4
194 SLU HAVO 5
400 SLU havo 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Luistervaardigheid										
Luistervaardigheids-toets op B2 niveau met aangepaste normering	4VT1	1	Nee	Cijfer	70	Periode 1	V/g	S	45	B
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: Leesvaardigheid										
Leesvaardigheids-toets op B1 niveau met aangepaste normering	4VT2	2	Nee	Cijfer	50	Periode 2	V/g	S	45	A
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3: Schrijfvaardigheid										
Gestructureerde schrijfpoddracht op B1 niveau	4VT3	1	Nee	Cijfer	100	Periode 3	V/v	D	45	D1-D2
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4: Spreekvaardigheid										
Spreekvaardigheids-toets op minimaal B1+ niveau	4VT4	1	Nee	Cijfer	10	Periode 4	V/v	M	45 (T4-T5)	C1-C2
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T5: Literatuur										
Mondelinge toetsing van gelezen literaire werken	4VT4	1	Nee	Cijfer	10	Periode 4	V/v	M	45 (T4-T5)	C2-E1
5 HAVO SE-cijfer periode 1 Geen toetsweek										
Geen toetsweek				Werkinfo		Periode 1			45	
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T6: Spreekvaardigheid										
Spreekvaardigheids-toets op B1+ niveau	5SE2	1	Ja	Cijfer	10	Periode 2	S/v	M	60 (T6-T7-T8)	C1-C2-F
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T7: Literatuur										
Mondelinge toetsing van gelezen literaire werken	5SE2	1	Ja	Cijfer	15	Periode 2	S/v	M	60 (T6-T7-T8)	A-C2-E1
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T8: Luistertoets										
Luistervaardigheids-toets op HAVO-niveau Schooljaar 2026-2027 Luistertoets: datum nog niet bekend	5SE3	1	Ja	Cijfer	70	Buiten TW	S/g	S	60 (T6-T7-T8)	B
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T9: Schrijftoets										
Schrijfpoddracht op HAVO-niveau	5SE3	1	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/v	D	45	D1-D2-F
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek										
Examentraining				Werkinfo		Periode 4			30	

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T5
 Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
 Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
 New Headway 5th Edition, Wasp Reporter, en materialen van school

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:
 • schrijfvaardigheid: woordenboek NL>EN, woordenboek EN>NL, grammaticaoverzicht
 • leesvaardigheid: woordenboek EN>NL
 • luistervaardigheid: geen hulpmiddelen
 • spreekvaardigheid: geen hulpmiddelen
 • literatuur: leesboeken elk met 2 onbeschreven bladwijzers, verder geen hulpmiddelen

Domeinen:
 Domein A Leesvaardigheid
 Domein B Kijk-en luistervaardigheid
 Domein C Gespreksvaardigheid
 Domein D Schrijfvaardigheid
 Domein E Literatuur
 Domein F Oriëntatie op studie en beroep

Studielasturen:
 180 SLU HAVO 4
 180 SLU HAVO 5
 360 SLU HAVO 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Luistervaardigheid										
Luisteroefeningen A2+	4VT1	1	Nee	Cijfer	70	Periode 1	V/w	S	45	B
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: Schrijfvaardigheid										
Schrijf oefeningen A2	4VT2	1	Nee	Cijfer	100	Periode 2	V/n	S	45	D1
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3: Spreekvaardigheid										
Spreek oefeningen A2+	4VT3	1	Nee	Cijfer	15	Periode 3	V/n	M	45	C1-C2
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4: Leesvaardigheid										
Leesoefeningen B1	4VT4	2	Nee	Cijfer	100	Periode 4	V/w	S	55	A
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T5: Praktische Opdracht										
6-10x onverwachte overhoring over de weekvocabulaire. Gemiddelde van de cijfers is PO cijfer.	4VT4	1	Nee	Cijfer		Buiten TW (1-4)	PO/n	S	20	A-B-C-D
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T6: Schrijfvaardigheid										
Schrijf oefeningen A2+	5SE1	1	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/n	S	38	D1-D2-F
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T7: Spreekvaardigheid										
Spreek oefeningen B1	5SE2	1	Ja	Cijfer	15	Periode 2	S/n	M	38	C1-C2-F
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T8: Luistervaardigheid										
Luisteroefeningen B1 Schooljaar 2026-2027 Luistertoets: datum nog niet bekend	5SE3	1	Ja	Cijfer	70	Buiten TW	S/w	S	38	B
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T9: Leesdossier										
Leesdossier	5SE3	1	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/v	S	38	E1
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek										
Examentraining						Werkinfo			38	A

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T5
 Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
 Eindcijfer = (SE + CE)/2

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:

- schrijfvaardigheid: woordenboek NL>FA, tekstboek référence (grammatica, briefconventies)
- leesvaardigheid: woordenboek FA>NL
- luistervaardigheid: geen hulpmiddelen
- spreekvaardigheid: geen hulpmiddelen
- literatuur: woordenboek FA>NL
- leesdossier: woordenboek FA>NL, gedichten, leesdossier

Domeinen:

- Domein A Leesvaardigheid
- Domein B Kijk-en luistervaardigheid
- Domein C Gespreksvaardigheid
- Domein D Schrijfvaardigheid
- Domein E Literatuur
- Domein F Oriëntatie op studie en beroep

Studielasturen:

- 210 SLU HAVO 4
- 190 SLU HAVO 5
- 400 SLU HAVO 4-5

geschiedenis

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Tijdvak 1 t/m 4, historische vaardigheden										
Tijdvak 1 t/m 4 (aan de hand van thema) • Prehistorie • Oudheid • Middeleeuwen Historische vaardigheden	4VT1	1	Nee	Cijfer	100	Periode 1	V/n	S	30	AB
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T2: PO Thema 1										
Praktische Opdracht - Thema 1 • PO tijdvak 1 t/m 4 (historische vaardigheden)	4SE1	1	Nee	Cijfer		Periode 1	PO/n	S	15	ABC
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T3: Tijdvak 5 t/m 6										
Tijdvak 5 t/m 6 • 16e eeuw • 17e eeuw	4SE2	1	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/v	S	45	AB
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T4: Tijdvak 5 t/m 7 + HC Het Britse Rijk 1.1										
Tijdvak 7 • 18e eeuw Historische Context (HC) • Het Britse Rijk - HC1.1	4SE3	1	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/v	S	45	AB
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T5: Tijdvak 5 t/m 8 en tijdvak 9 WOI, HC Het Britse Rijk, Domein D Parlementaire geschieden:										
Tijdvak 8 • 19e eeuw Tijdvak 9 • De Eerste Wereldoorlog Historische Context (HC) • Het Britse Rijk - HC1.2 + HC1.3 Domein D • Parlementaire geschiedenis	4SE4	1	Ja	Cijfer	100	Periode 4	S/v	S	60	ABD
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T6: PO Opdrachten historische vaardigheden										
Praktische Opdrachten • Historische vaardigheidsoopdrachten door het jaar heen	4VT4	1	Nee	Cijfer		Periode 4	PO/n	D	10	ABE
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T7: Tijdvak 9, HC Het Britse Rijk en HC2.1 Duitsland										
Tijdvak 9 • Alle KA's Historische context (HC) • Duitsland - HC2.1	5SE1	2	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/v	S	30	AB
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T8: Tijdvak 5 t/m 10 (KA's Koude Oorlog en Dekolonisatie) en HC Duitsland										
Tijdvak 10 • Koude Oorlog • Dekolonisatie Historische Context (HC) • Duitsland - HC2.2 en HC2.3	5SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/v	S	30	AB
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T9: Tijdvak 5 t/m 10, HC Het Britse Rijk, HC Duitsland en HC Nederland										
Tijdvak 10 • Toenemende westerse welvaart & sociaal-culturele veranderingen • Multiculturele & pluriforme samenleving • Europese eenwording Historische Context (HC) • Nederland	5SE3	2	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/v	S	30	AB

geschiedenis

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T10: PO Thema 2 en Domein E										
Praktische Opdracht - Thema 2 • Praktische Opdracht: historische vaardigheden 1 • Praktische Opdracht: historische vaardigheden 2	5SE3	1	Nee	Cijfer	200	Periode 3	PO/n	S	15	ACE
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek										
• Tijdvak 10 • Herhalen examenstof						Werkinfo	Periode 4		10	

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T6
 Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
 Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
 Feniks Tijdvakken en historische contexten

Domeinen:
 Domein A Historisch besef
 Domein B Oriëntatiekennis
 Domein C Thema's (voor HAVO twee)
 Domein D Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie
 Domein E Oriëntatie op studie en beroep

Studielasturen:
 205 SLU HAVO 4
 115 SLU HAVO 5
 320 SLU HAVO 4-5

lichamelijke opvoeding

4 HAVO (cohort 2026-2028)

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Flagfootball										
• Doelspel - Flagfootball	4SE1	1	Nee	Cijfer	100	Periode 1	PO/g	PO	10	ABCD
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T2: Volleybal										
• Terugslagspel - Volleybal	4SE1			O-V-G	100	Periode 1	PO/g	PO	10	ABCD
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T3: Zelfverdediging										
• Zelfverdediging	4SE2			O-V-G	100	Periode 2	PO/g	PO	10	ABCD
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T4: Bewegen op muziek										
• Bewegingsactiviteit - Bewegen op muziek	4SE3			O-V-G	100	Periode 3	PO/g	PO	10	ABCD
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T5: Fitness										
• Nieuwe bewegingsactiviteit - Fitness	4SE3			O-V-G	100	Periode 3	PO/g	PO	10	ABCDE
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T6: Atletiek										
• Bewegingsactiviteit - Atletiek	4SE4			O-V-G	100	Periode 4	PO/g	PO	10	ABCD
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T7: Softbal										
• Slag- en loopspel - Softbal	4SE4			O-V-G	100	Periode 4	PO/g	PO	10	ABCD
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T8: Voetbal										
• Doelspel - Voetbal	5SE1			O-V-G	100	Periode 1	PO/g	PO	9	ABCD
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T9: Hockey										
• Doelspel - Hockey	5SE1			O-V-G	100	Periode 1	PO/g	PO	9	ABCD
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T10: Turnen										
• Turnen - Springvormen	5SE2			O-V-G	100	Periode 2	PO/g	PO	9	ABCD
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T11: Klimmen										
• Nieuwe bewegingsactiviteit - Klimmen	5SE2			O-V-G	100	Periode 2	PO/g	PO	9	ABCD
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T12: Racketspelen										
• Terugslagspel - Mini-tennis, badminton, padel, tafeltennis	5SE2			O-V-G	100	Periode 2	PO/g	PO		ABCD
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T13: Sportoriëntatie										
Nieuwe bewegingsactiviteit - deelname sportoriëntatie keuzedag	5SE3			O-V-G	dag	Periode 3	PO/g	PO		ABCDE
5 HAVO SE-cijfer periode 3 Geen toetsweek										
Inhaalprogramma	Werkinfo									

Jaarcijfer leerjaar 4 = het resultaat O-V-G van T1 t/m T7
 Schoolexamencijfer = het resultaat O-V-G van alle SE-toetsen
 Het programma LO wordt in het 5e leerjaar afgerond (het programma moet minimaal met een V worden afgesloten)
 Er is geen afsluitend Centraal Examen CE

Domeinen:
 Domein A Vaardigheden
 Domein B Bewegen
 Domein C Bewegen en regelen
 Domein D Bewegen en gezondheid
 Domein E Bewegen en samenleving

Studielasturen:
 070 SLU HAVO 4
 050 SLU HAVO 5
 120 SLU HAVO 4-5

maatschappijleer

4 HAVO (cohort 2026-2028)

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Wat is maatschappijleer & Parlementaire democratie (Nederlandstalig)										
Parlementaire democratie	4SE1	1	Ja	Cijfer	50	Periode 1	S/n	S	20	C1-C2-C3
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: PO1 - Politiek & Rechtsstaat										
Praktische Opdracht 1 Politiek & Rechtsstaat: wetgeving en straffen	4SE2	1	Nee	Cijfer		Buiten TW	PO/n	S	20	A1-A2
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T3: Rechtsstaat (Nederlandstalig)										
Rechtsstaat	4SE2	1	Ja	Cijfer	50	Periode 2	S/n	S	20	B1-B2-B3
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T4: Pluriforme samenleving										
Pluriforme samenleving	4SE3	1	Ja	Cijfer	50	Periode 3	S/n	S	20	E1-E2-E3-E4
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T5: PO2 - Analyse maatschappelijk probleem										
Praktische Opdracht 2 Analyse van een maatschappelijk probleem	4SE3/4	1	Nee	Cijfer		Buiten TW (3/4)	PO/n	DS	20	A1-A2
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T6: Verzorgingsstaat										
Verzorgingsstaat	4SE4	1	Ja	Cijfer	50	Periode 4	S/n	S	20	D1-D2-D3-D4

Maatschappijleer wordt in HAVO 4 afgerond.

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T6

Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen

Ter berekening van het eindcijfer voor het examen wordt dit cijfer samen met de cijfers van PWS, CKV en PGPM/PGPT opgenomen in een combinatiecijfer (allen weging 1)

Methode:

Thema's maatschappijleer

Domeinen:

Domein A Vaardigheden

Domein B Rechtsstaat

Domein C Parlementaire democratie

Domein D Verzorgingsstaat

Domein E Pluriforme samenleving

Studielasturen:

120 SLU HAVO 4

000 SLU HAVO 5

120 SLU HAVO 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: H1 (experiment Beweging is 10% van T1)										
Kinetica I H1: Beweging (SLU: 30) Experiment Beweging (SLU: 10) • Experiment is niet herkansbaar.	4VT1	1	Nee	Cijfer	100	Periode 1	V/n	S	40	A1/A4-A11/A15-C1.1-C1.2-I1
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: H1 en H2 (experiment Elektriciteit is 10% van T2)										
Electrodynamica I H1: Beweging (SLU: 5) H2: Elektriciteit (SLU: 30) Experiment elektriciteit (SLU: 10) • Experiment is niet herkansbaar.	4SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/v	S	45	A1/A4-A11/A13-A15-C1.1-C1.2-G1.1/G1.3-I1
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T3: PO Automatisering/Arduino										
Praktische Opdracht: Arduino (SLU: 40)	4SE2	1	Nee	Cijfer		Periode 2	PO/n	S	40	A1/A15-G2**-I1-I3
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T4: H1 en H3										
Mechanica I H1: Beweging (SLU: 5) H3: Krachten (SLU:30)	4VT3	1	Nee	Cijfer	100	Periode 3	V/n	S	35	A1/A4-A11/A13-A15-C1.3/C1.7-H-I1
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T5: PO Krachten										
Praktische Opdracht: Krachten (SLU: 15) H3: Krachten	4SE3	1	Nee	Cijfer		Periode 3	PO/n	S	15	A1/A4-A11/A13-A15-C1.3/C1.7-H-I1
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T6: H1, H3, H4 en H5										
Thermodynamica I H1: Beweging (SLU: 5) H3: Krachten (SLU: 5) H4: Materialen (SLU: 20) H5: Arbeid en Energie (SLU: 20)	4SE4	2	Ja	Cijfer	100	Periode 4	S/v	S	50	A1/A4-A11/A13-A15-C2.1-C2.2-D1.1/D1.6-E1-G1.1/G1.3-H
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T7: PO Muziek en telecommunicatie										
Praktische Opdracht: Muziek & telecommunicatie (SLU: 10) H9: Trillingen en Golven	5SE1	1	Nee	Cijfer		Periode 1	PO/n	S	10	A1/A4-A11/A13-A15-B1.1/B1.6-E6-11/I3
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T8: H2, H5, H6 en H7										
Elektrodynamica II H2: Elektriciteit (SLU: 5) H5: Arbeid en Energie (SLU: 5) H6: Zuinig met Energie (SLU: 20) H7: Trillingen en Golven (SLU: 20)	5SE1	2	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/v	S	50	A1/A4-A11/A13-A15-B1.1/B1.6-C2.1-C2.2-D1.2-E1-E6-G1.1/G1.5-H
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T9: H1, H3, H5 en H8										
Mechanica II H1: Beweging (SLU: 5) H3: Krachten (SLU: 5) H5: Arbeid en Energie (SLU: 5) H8: Aarde en heelal (SLU: 20)	5SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/v	S	35	A1/A4-A11/A13-A15-C1.1/C1.6-C2.1-C2.2-D2-E1-E1.1/E1.5-H
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T10: PO Aarde en Klimaat										
Praktische Opdracht: Aarde en Klimaat (SLU: 20) H13: Aarde en Klimaat	5SE3	1	Nee	Cijfer		Periode 3	PO/n	S	20	A1/A4-A11/A15-E2**-I1/I3

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T11: Proefexamen H1 t/m H9 *nadruk H9										
Proef CE	5SE3	3	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/n	S	60	A1/A4-A11/A13-A15-B1.1/B1.6-B2.1/B2.5-C1.1/C1.7-C2.1-C2.2-D1.1/D1.3-E1-E1.1/E1.6-E6-G1.1/G1.5-H
H1: Beweging (SLU: 2)										
H2: Elektriciteit (SLU: 2)										
H3: Krachten (SLU: 2)										
H4: Materialen (SLU: 2)										
H5: Arbeid en Energie (SLU: 2)										
H6: Zuinig met Energie (SLU: 3)										
H7: Trillingen en Golven (SLU: 2)										
H8: Aarde en heelal (SLU: 5)										
H9: Ioniserende straling(SLU: 40)										
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek										
Examentraining				Werkinfo		Periode 4				

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T6
 Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
 Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
 NOVA MAX Natuurkunde HAVO

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:
 • Rekenmachine
 • Binas 7e

Domeinen:
 Domein A Vaardigheden
 Domein B Beeld- en geluidstechniek
 Domein C Beweging en energie
 Domein D Materialen
 Domein E Aarde en heelal
 Domein F Menselijk lichaam
 Domein G Meten en regelen
 Domein H Natuurkunde en technologie
 Domein I Onderzoek en ontwerp

Studielasturen:
 225 SLU HAVO 4
 175 SLU HAVO 5
 400 SLU HAVO 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 Boekverwerking carrouselboek 1 (voor T3)										
Leerstof Boekverwerking: Carrouselboek 1 gelezen en opdracht bij maken Het onderdeel zal worden beoordeeld op basis van O-V-G. Het resultaat wordt niet meegenomen in het VG /SEgm.	4VT1			O-V-G		Buiten TW (4P1)	PO/n	S		E1-E2-E3
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Literatuurgeschiedenis+begrippen; PO Middeleeuwse tekst										
Leerstof T1.1: Literatuur ME-1700 + boeken + begrippenlijst Veel voorbereiding / Weegfactor 0,7 / Periode 1 / 50 minuten Leerstof T1.2: PO Middeleeuwse tekst omzetten in Vlog/Video/Toneel Normale voorbereiding / Weegfactor 0,3 / Buiten TW	4VT1	1	Nee	Cijfer	50	Periode 1	V/v	POs	40	A1-A2-A3-C-E1-E2-E3
4 HAVO jaarcijfer periode 2 Boekverwerking carrouselboek 2 (voor T3)										
Leerstof Boekverwerking: Carrouselboek 2 gelezen en opdracht bij maken Het onderdeel zal worden beoordeeld op basis van O-V-G. Het resultaat wordt niet meegenomen in het VG /SEgm.	4VT2			O-V-G		Buiten TW (4P2)	PO/n	S		E1-E2-E3
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: Tekstbegrip, Argumenteren en Woordenschat										
Leerstof T2: Tekstbegrip, Argumenteren en Woordenschat	4VT2	1	Nee	Cijfer	100	Periode 2	V/n	S	40	A1-A2-A3-D
4 HAVO jaarcijfer periode 3 Boekverwerking carrouselboek 3 (voor T3)										
Leerstof Boekverwerking: Carrouselboek 3 gelezen en opdracht bij maken Het onderdeel zal worden beoordeeld op basis van O-V-G. Het resultaat wordt niet meegenomen in het VG /SEgm.	4VT3			O-V-G		Buiten TW (4P3)	PO/n	S		E1-E2-E3
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3: Leescarrousel										
Leerstof T3: Verhaalaspecten en carrouselboeken 1 t/m 4 inclusief 3 boekopdrachten • 25 minuten per groep (mondeling)	4SE3	1	Nee	Cijfer	25	Periode 3	S/n	M	40	A1-A2-A3-B-D-E1-E2-E3
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4: Presentatie en verslag Taalkunde										
Leerstof T4: NN Formuleren NN Spellen werkwoorden NN Spellen overig T4: Presenteren, interview Veel voorbereiding • 150/200 minuten (afhankelijk van aantal leerlingen per klas) • 15 minuten per groep (klas en docent aanwezig)	4SE4	1	Nee	Cijfer	150/200	Periode 4	S/n	POs	55	A1-A2-A3-B-C
5 HAVO SE-cijfer periode 1 Boekverwerking boek 1 (voor T6)										
Leerstof Boekverwerking: Boek 1 lezen en opdracht bij maken				Werkinfo		Buiten TW (5P1)				E1-E2-E3

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T5: Discussie										
Leerstof T5: Map aanleggen (o.a. 3 teksten pp) Discussie/debat voorbereiden 250/300 minuten (afhankelijk van aantal leerlingen per klas) • 50 minuten per groep (mondeling) • 50 minuten per groep (observatie) • 50 minuten per groep (schriftelijk)	5SE1	2	Nee	Cijfer	250/300	Periode 1	S/n	DSM	60	A1-A2-A3-B-C-D-F
5 HAVO SE-cijfer periode 2 Boekverwerking boek 2 (voor T6)										
Leerstof Boekverwerking: Boek 2 lezen en opdracht bij maken				Werkinfo		Buiten TW (5P2)				E1-E2-E3
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T6: Schrijfopdracht en Literatuur (2 boeken)										
Leerstof T6: Schrijfvaardigheid Literatuurgeschiedenis Verhaalaspecten Boek 1 en 2	5SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/n	DS	75	A1-A2-A3-C-D-E1-E2-E3
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T7: CS-Training: argumenteren en woordenschat										
Leerstof T7: Examenbundel Katern Argumenteren Katern Woordenschat	5SE3	2	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/v	S	70	A1-A2-A-C-D
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek										
Examentraining				Werkinfo		Periode 4			20	A1-A2-A3-D

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T4
 Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
 Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
 Nieuw Nederlands

Domeinen:
 Domein A Leesvaardigheid
 Domein B Mondelinge taalvaardigheid
 Domein C Schrijfvaardigheid
 Domein D Argumentatieve vaardigheden
 Domein E Literatuur
 Domein F Oriëntatie op studie en beroep

Studielasturen:
 175 SLU HAVO 4
 225 SLU HAVO 5
 400 SLU HAVO 4-5

praktijkgericht programma maatschappij

4 HAVO (cohort 2026-2028)

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T1: Opdracht AP										
• Probleemanalyse • Plan van aanpak • Ontwerpkwaliteit • Uitvoering en vakvaardigheden • Duurzaamheid & creativiteit • Presentatie & reflectie	4SE2	1	Nee	Cijfer		Buiten TW	PO/n	S	60	A1/A8, B1, E1, E2, E4, E5
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T2: Opdracht VW										
• Oriëntatie op het probleem • PVA • Ontwerp • Pitch • Reflectieverslag	4SE4	1	Nee	Cijfer		Buiten TW	PO/n	S	60	A1/A8, B1, B2, B3, C1, D1, E1/E8

PGPM wordt in HAVO 4 afgerond.

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T2

Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen

Ter berekening van het eindcijfer voor het examen wordt dit cijfer samen met de cijfers van PWS, CKV en ML opgenomen in een combinatiecijfer (beide weging 1).

Methode:

SC = methode van het Schoonhovens College

Domeinen:

Domein A Praktijkgerichte vaardigheden

Domein B Werken aan praktische en realistische opdrachten

Domein C Loopbaanontwikkeling

Domein D Werkvelden

Domein E Programmaspecifieke kennis en vaardigheden

Studielasturen:

120 SLU HAVO 4

000 SLU HAVO 5

120 SLU HAVO 4-5

praktijkgericht programma technologie

4 HAVO (cohort 2026-2028)

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T1: Opdracht AP										
• Probleemanalyse • Plan van aanpak • Ontwerpkwaliteit • Uitvoering en vakvaardigheden • Duurzaamheid & creativiteit • Presentatie & reflectie	4SE2	1	Nee	Cijfer		Buiten TW	PO/n	S	60	A1/A8, B1, E1, E2, E4, E5
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T2: Opdracht VW										
• Oriëntatie op het probleem • PVA • Ontwerp • Pitch • Reflectieverslag	4SE4	1	Nee	Cijfer		Buiten TW	PO/n	S	60	A1/A8, B1, B2, B3, C1, D1, E1/E8

PGPT wordt in HAVO 4 afgerond.

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T2

Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen

Ter berekening van het eindcijfer voor het examen wordt dit cijfer samen met de cijfers van PWS, CKV en ML opgenomen in een combinatiecijfer (beide weging 1).

Methode:

SC = methode van het Schoonhovens College

Domeinen:

Domein A Praktijkgerichte vaardigheden

Domein B Werken aan praktische en realistische opdrachten

Domein C Loopbaanontwikkeling

Domein D Werkvelden

Domein E Programmaspecifieke kennis en vaardigheden

Studielasturen:

120 SLU HAVO 4

000 SLU HAVO 5

120 SLU HAVO 4-5

Profielwerkstuk

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
5 HAVO SE-cijfer periode 3 PWS inleveren en presenteren										
Het schoolexamen havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een uitgebreid onderzoek dat je verricht bij een van de CE-vakken uit je vakkenpakket. Het PWS bestaat uit een onderzoeksverslag en een eindproduct, een presentatie daaronder inbegrepen, waarin kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het door de kandidaat gekozen profiel. Voor de zomervakantie krijg je al een lijst met onderwerpen te zien. Inschrijven voor een onderwerp doe je in de startweek. Het pws ga je in groepen van vier of vijf leerlingen maken. Inlever- en beoordelingsdata: Fase 1: onderwerpkeuze augustus 2027 Fase 2: Plan van Aanpak oktober 2027 Fase 3: Informatie en bronnen november 2027 Fase 4a: Concept verslag/eindproduct januari 2028 Fase 4b: Inleveren definitieve pws februari 2028 Fase 5: Presentatieavond op school maart 2028 Fase 5: Evaluatie maart 2028 Bij iedere fase kan je punten verdienen. De beoordelingen samen zijn je cijfer voor je pws. Voor iedere leerling wordt er apart een scoreformulier bijgehouden. Bij een score van 10 punten wordt het cijfer 1,0 toegekend. Voor het profielwerkstuk moet minimaal een 3,5 (= 35 punten) behaald worden om te kunnen slagen voor je indexamen. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer, dat onderdeel uitmaakt van het combinatiecijfer. Je cijfers voor het PWS, Maatschappijleer, CKV en PGP Havo vormen het combinatiecijfer. Aan de kandidaten worden schriftelijk richtlijnen en beoordelingscriteria ter hand gesteld voor het maken van een profielwerkstuk.	5SE3	1	Nee	Cijfer			PO/n	MS	80	
Ter berekening van het eindcijfer voor het examen wordt dit cijfer samen met de cijfers van CKV, ML en PGPT/PGPM opgenomen in een combinatiecijfer (alle weging 1)							Studielasturen: SLU 4/5 HAVO 80 uur			

rekenen

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 3 Niveautoets R3F										
Leerlingen zonder wiskunde Niveautoets R3F - maart 2027 • Getallen • Verhoudingen • Meten en meetkunde • Verbanden	4SE3	1	Ja	Cijfer	120	Buiten TW	S/n	D		GVM MV
4 HAVO jaarcijfer periode 4 Niveautoets R3F - 1e herkansing										
Leerlingen zonder wiskunde Niveautoets R3F - 1e herkansing juli 2027 • Getallen • Verhoudingen • Meten en meetkunde • Verbanden	4SE4	1	Ja	Cijfer	120	Buiten TW	S/n	D		GVM MV
5 HAVO SE-cijfer periode 2 Niveautoets R3F - 2e herkansing										
Leerlingen zonder wiskunde Niveautoets R3F - 2e herkansing januari 2028 • Getallen • Verhoudingen • Meten en meetkunde • Verbanden	5SE2	1	Nee	Cijfer	120	Buiten TW	S/n	D		GVM MV

Schoolexamencijfer = het maximumcijfer van de SE(herkansingen)-toetsen.

Methode:
Studyflow
Zelfstandig werken in een KWT-uur (wiskunde, mediatheek of stilte)

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:
• Nederlands woordenboek
• kladpapier

Domeinen:
• Getallen
• Verhoudingen
• Meten en meetkunde
• Verbanden

Studielasturen:
Individueel te bepalen, leerlingen werken zelfstandig

scheikunde

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1	T1: H1 en H2									
H1: Atoombouw en binding (SLU: 20) H2: Koolstofchemie (SLU: 15)	4VT1	1	Nee	Cijfer	100	Periode 1	V/n	S	35	A
4 HAVO jaarcijfer periode 2	T2: H3									
H3: Chemisch rekenen (SLU: 35)	4VT2	1	Nee	Cijfer	100	Periode 2	V/n	S	35	A
4 HAVO jaarcijfer periode 3	T3: H3, H4 en H5									
H3: Chemisch rekenen (SLU: 5) H4: Zouten (SLU: 15) H5: Mengen en oplossen (SLU: 15)	4VT3	1	Nee	Cijfer	100	Periode 3	V/n	S	35	A-D2-E2-G3
4 HAVO jaarcijfer periode 4	T4: H1, H2, H3, H4, H5, H6 en H7									
H1: Atoombouw en binding (SLU: 2) H2: Koolstofchemie (SLU: 2) H3: Chemisch rekenen (SLU: 2) H4: Zouten (SLU: 2) H5: Mengen en oplossen (SLU: 2) H6: Reactiesnelheid en evenwicht (SLU: 15) H7: Zuren en basen (SLU: 10)	4SE4	1	Ja	Cijfer	100	Periode 4	S/n	S	35	A-C3-C4-D2-E2-G3
5 HAVO SE-cijfer periode 1	T5: H2, H4, H6, H7, H8 en H9									
H2: Koolstofchemie (SLU: 2) H4: Zouten (SLU: 2) H6: Reactiesnelheid en evenwicht (SLU: 2) H7: Zuren en basen (SLU: 2) H8: Procestechnologie en energie (SLU: 25) H9: Kunststoffen (SLU: 25)	5SE1	2	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/n	S	58	A-C3-C4-C5-D2-E2-E3-F2-G3-G4
5 HAVO SE-cijfer periode 2	T6: H1, H2, H3, H5, H10 en H11									
H1: Atoombouw en binding (SLU: 2) H2: Koolstofchemie (SLU: 2) H3: Chemisch rekenen (SLU: 2) H5: Mengen en oplossen (SLU: 2) H10: Metalen en redox (SLU: 25) H11: Biochemie (SLU: 25)	5SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/n	S	58	A-D4-E2-F5-G3-G5
5 HAVO SE-cijfer periode 3	T7: H1, H2, H4, H6 en H12									
H1: Atoombouw en binding (SLU: 2) H2: Koolstofchemie (SLU: 2) H4: Zouten (SLU: 2) H6: Reactiesnelheid en evenwicht (SLU: 2) H12: Groene Chemie (SLU: 25)	5SE3	2	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/n	S	33	A-C4-D2-E2-F2-F4-G3-G4-G5
5 HAVO SE-cijfer periode 4	Geen toetsweek									

scheikunde

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
5 HAVO SE-cijfer periode 4	Geen toetsweek									
Examentraining	Werkinfo					Periode 4	31			

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T4
Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
Eindcijfer = $(SE + CE)/2$

Methode:
Chemie, 8e editie

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:

- Niet-grafische rekenmachine
- Binas 7e editie

Domeinen:

Domein A	Vaardigheden
Domein B	Kennis van stoffen en materialen
Domein C	Kennis van chemische processen en kringlopen
Domein D	Ontwerpen en experimenten in de chemie
Domein E	Innovatieve ontwikkelingen in de chemie
Domein F	Processen in de chemische industrie
Domein G	Maatschappij en chemische technologie

Studielasturen:

140 SLU HAVO 4
180 SLU HAVO 5
320 SLU HAVO 4-5

tekenen

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1.1: Kunstgeschiedenis de klassieke oudheid (Grieken en Romeinen)										
Theorie Griekse en Romeinse kunst	4VT1	1	Nee	Cijfer	50	Periode 1	V/n	S	32 (T1.1-T1.2)	A1
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1.2: PO Reproductieve technieken en verbeelding										
Praktijkopdrachten Reproductieve technieken en verbeelding	4SE1	2	Nee	Cijfer		Periode 1	PO/n	PO	32 (T1.1-T1.2)	A2-B-C
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2.1: Kunstgeschiedenis Middeleeuwen										
Theorie Kunstgeschiedenis Middeleeuwen	4SE2	1	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/n	S	54 (T2.1-T2.2)	A1
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2.2: PO Reproductieve technieken en verbeelding										
Praktijkopdrachten Reproductieve technieken en verbeelding	4SE2	2	Nee	Cijfer		Periode 2	PO/n	PO	54 (T2.1-T2.2)	A2-B-C
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3.1: Kunstgeschiedenis Renaissance en Barok										
Theorie Renaissance en Barok	4SE3	1	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/n	S	39 (T3.1-T3.2)	A1
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3.2: PO Persoonlijke verbeelding van een thema										
Praktijkopdrachten Persoonlijke verbeelding van een thema	4SE3	2	Nee	Cijfer		Periode 3	PO/n	PO	39 (T3.1-T3.2)	A2-B-C
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4.1: Kunstgeschiedenis Rococo en Neoclassisme										
Theorie Kunstgeschiedenis 1790-1850	4SE4	1	Ja	Cijfer	50	Periode 4	S/n	S	49 (T4.1-T4.2)	A1
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4.2: PO Persoonlijke verbeelding van een thema										
Praktijkopdrachten Persoonlijke verbeelding van een thema	4SE4	2	Nee	Cijfer		Periode 4	PO/n	PO	49 (T4.1-T4.2)	A2-B-C
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T5.1: Kunstgeschiedenis 1790-1910										
Theorie Kunstgeschiedenis 1790-1910	5SE1	1	Ja	Cijfer	50	Periode 1	S/n	S	34 (T5.1-T5.2)	A1
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T5.2: PO Reproductieve technieken en verbeelding										
Praktijkopdrachten Reproductieve technieken en verbeelding	5SE1	2	Nee	Cijfer		Periode 1	PO/n	PO	34 (T5.1-T5.2)	A2-B-C
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T6.1: Kunstgeschiedenis 1910-1950										
Theorie Kunstgeschiedenis 1910-1950	5SE2	1	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/n	S	44 (T6.1-T6.2)	A1
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T6.2: PO Persoonlijke verbeelding van een thema										
Praktijkopdrachten Persoonlijke verbeelding van een thema	5SE2	2	Nee	Cijfer		Periode 2	PO/n	PO	44 (T6.1-T6.2)	A2-B-C
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T7.1: Kunstgeschiedenis 1950-heden										
Theorie Kunstgeschiedenis 1950-heden	5SE3	1	Ja	Cijfer	100	Periode 3	S/n	S	58 (T7.1-T7.2)	A1
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T7.2: PO Persoonlijke verbeelding van een thema										
Praktijkopdrachten Persoonlijke verbeelding van een thema	5SE3	2	Nee	Cijfer		Periode 3	PO/n	PO	58 (T7.1-T7.2)	A2-B-C

tekenen

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
5 HAVO SE-cijfer periode 4	Geen toetsweek									
Examentraining					Werkinfo	Periode 4			10	

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T4
Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
SC = methode van het Schoonhovens College

Domeinen:
Domein A Vaktheorie
Domein B Praktijk
Domein C Oriëntatie op studie en beroep

Studielasturen:
174 SLU HAVO 4
146 SLU HAVO 5
320 SLU HAVO 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Hoofdstuk 1 + 2.1 t/m 2.3										
T1: Hoofdstuk 1 + 2.1 t/m 2.3 • Lesstof: Hoofdstuk 1 + 2.1 t/m 2.3	4VT1	1	Nee	Cijfer	50	Periode 1	V/n	S	40	A1-A2-A3-B1-B2-C1-C2-C3-E1-E2-E3-E4
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: Hoofdstuk 1+2+7										
T2: Hoofdstuk 1+2+7 • Lesstof: Hoofdstuk 2.4+7	4VT2	1	Nee	Cijfer	100	Periode 2	V/n	S	50	A1-A2-A3-B1-B2-C1-C2-C3-E1-E2-E3-E4
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3: Hoofdstuk 2+7+8										
T3: Hoofdstuk 2+7+8 • Lesstof: Hoofdstuk 8	4SE3	1	Nee	Cijfer	100	Periode 3	PO/n	S	50	A1-A2-A3-E1-E2-E3-E4-E5
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4: Hoofdstuk 1+3+4+5										
T4: Hoofdstuk 1+3+4+5 • Lesstof: Hoofdstuk 3+4+5	4SE4	1	Ja	Cijfer	100	Periode 4	S/n	S	60	A1-A2-A3-B1-B2-B3-C1-C2-C3-C4-D
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T5: Hoofdstuk 1+3+6+9.1+9.2+9.3										
T6: Hoofdstuk 1+3+6+9.1+9.2+9.3 • Lesstof: Hoofdstuk 6+9.1+9.2+9.3	5SE1	2	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/n	S	40	A1-A2-A3-B1-B2-C1-C2-C3-C4-C5-E1-E2-E3-E4
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T6: Hoofdstuk 1+2+3+6+7+9+10										
T7: Hoofdstuk 1+2+3+6+7+9+10 • Lesstof: Hoofdstuk: 9+10	5SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/n	S	40	A1-A2-A3-B1-B2-C1-C2-C3-C4-C5-E1-E2-E3-E4
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T7: Hoofdstuk 1+2+3+6+7+9+10+11										
T8: Hoofdstuk 1+2+3+6+7+9+10+11 • Lesstof: Hoofdstuk 11	5SE3	2	Ja	Cijfer	150	Periode 3	S/n	S	40	A1-A2-A3-B1-B2-C1-C2-C3-C4-C5-E1-E2-E3-E4

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T4
 Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
 Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
 Getal & Ruimte

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:
 • Grafische rekenmachine

Domeinen:
 Domein A Vaardigheden
 Domein B Algebra en tellen
 Domein C Verbanden
 Domein D Verandering
 Domein E Statistiek

Studielastruren:
 200 SLU HAVO 4
 120 SLU HAVO 5
 320 SLU HAVO 4-5

Omschrijving	Toets	Weging	Herkans	Soort	Tijdsduur	Afname	Type	Vorm	SLU:	Eindtermen
4 HAVO jaarcijfer periode 1 T1: Hoofdstuk 1+4										
Hoofdstuk 1+4	4VT1	1	Nee	Cijfer	50	Periode 1	V/n	S	40	A1-A2-A3-B1-B2-B3
4 HAVO jaarcijfer periode 2 T2: Hoofdstuk 1+2+4+6.1+6.2										
Hoofdstuk 1+2+4+6.1+6.2	4VT2	1	Nee	Cijfer	100	Periode 2	V/n	S	45	A1-A2-A3-B1-B2-B3-D1-D2-D3-D4
4 HAVO jaarcijfer periode 3 T3: Hoofdstuk 2+3+6										
Hoofdstuk 2+3+6	4VT3	1	Nee	Cijfer	100	Periode 3	V/n	S	45	A1-A2-A3-B1-B2-B3-C1-C2--D1-D2-D3-D4
4 HAVO jaarcijfer periode 4 T4: Hoofdstuk 1 t/m 7										
Hoofdstuk 1 t/m 7	4SE4	1	Ja	Cijfer	100	Periode 4	S/n	S	50	A1-A2-A3-B1-B2-B3-C1-C2-D1-D2-D3-D4
5 HAVO SE-cijfer periode 1 T5: Hoofdstuk 1+2+4+5+6+8										
Hoofdstuk 1+2+4+5+6+8	5SE1	2	Ja	Cijfer	100	Periode 1	S/n	S	25	A1-A2-A3-B1-B2-B3-B4-C1-C2-D1-D2-D3-D4
5 HAVO SE-cijfer periode 2 T6: Hoofdstuk 3+7+9+10.1+10.2										
Hoofdstuk 3+7+9+10.1+10.2	5SE2	2	Ja	Cijfer	100	Periode 2	S/n	S	40	A1-A2-A3-B1-B2-B3-B4-C1-C2-D1-D2-D3-D4
5 HAVO SE-cijfer periode 3 T7: Hoofdstuk 1 t/m 11										
Hoofdstuk 1 t/m 11	5SE3	2	Ja	Cijfer	150	Periode 3	S/n	S	40	A1-A2-A3-B1-B2-B3-B4-C1-C2-D1-D2-D3-D4
5 HAVO SE-cijfer periode 4 Geen toetsweek										
Examentraining				Werkinfo		Periode 4			75	

Jaarcijfer leerjaar 4 = het gewogen gemiddelde van T1 t/m T4
 Schoolexamencijfer = het gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen
 Eindcijfer = (SE + CE)/2

Methode:
 Getal & Ruimte

Toegestane hulpmiddelen bij toetsen:
 • Grafische rekenmachine

Domeinen:
 Domein A Vaardigheden
 Domein B Functies, grafieken en vergelijkingen
 Domein C Meetkundige berekeningen
 Domein D Toegepaste analyse

Studielasturen:
 180 SLU HAVO 4
 180 SLU HAVO 5
 360 SLU HAVO 4-5